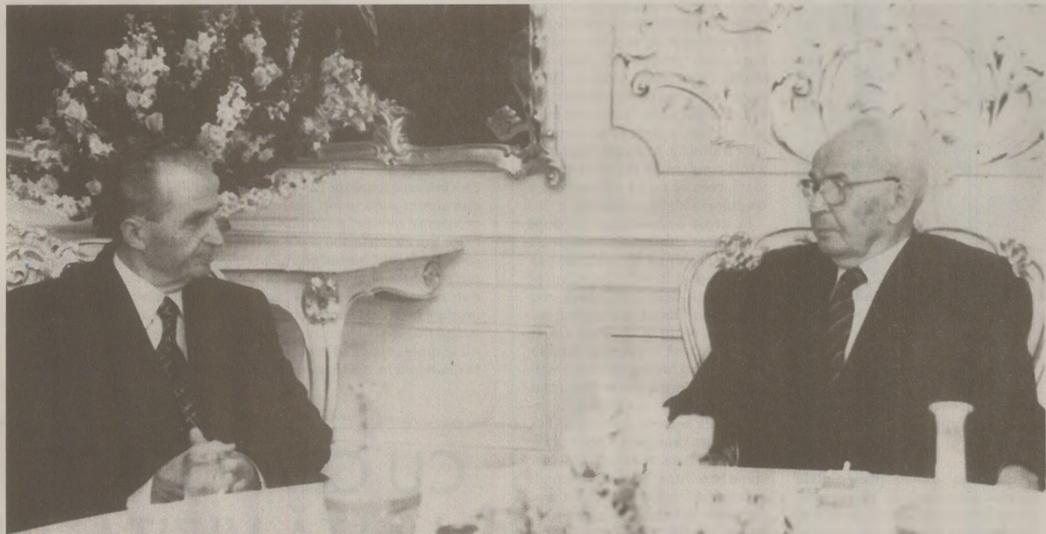

ULTIMA CĂLĂTORIE LA PRAGA

Nicolae Ceaușescu și Gustav Husak, convorbind în sala de protocol a castelului praguez Hrad FOTO: AGERPRES

Abia revenit din teritoriu, dintr-o vizită de lucru în județul Mehedinți, Nicolae Ceaușescu a luat calea aerului spre RSS Cehoslovacă, pentru întâlniri la nivel înalt cu mai-marii de la Praga. În prima delegație oficială în străinătate de la începutul anului, președintele a plecat neînsoțit de soție. Poate și pentru că se preconiza o vizită-fulger.

Luna mai fusese de altfel bogată în evenimente culturale legate de „poporul prieten” cehoslovac. A 44-a aniversare a eliberării acestei țări de sub „robă fascistă” prilejuise la București, Piatra Neamț, Galați desfășurarea „Zilelor filmului cehoslovac” (4 mai), iar la Constanța organizarea unei conferințe pe temă, de consuli general Karel Dostal. Trei zile mai târziu, memoria soldaților români, căzuți pe frontul de vest, a fost cinstită la cimitirul din Zvolen. La 8 mai, Jan Papp, ambasadorul cehoslovac la București, a oferit o recepție, cu ocazia Zilei Naționale a țării sale. Manifestări „cultural-stiințifice” s-au desfășurat și la Casa Culturală RSS Cehoslovacă din Capitala României, unde dr. Libusa Vajdova, de la Academia Slovacă de Științe din Bratislava, a susținut prelegerea „Receptarea operii lui Mihai Eminescu în literatura cehă și slovacă”.

Întâlnirea la nivel înalt dintre cei doi președinți părea să „incununeze” luna prieteniei dintre cele două popoare. La 17 mai 1989, Nicolae Ceaușescu, însoțit de Ion Dincă, Constantin Oancea (adjunctul ministrului afacerilor externe) și de George Homoșean (ambasadorul român la Praga), a fost primit de omologul său pe linie de partid, Milos Jakes, secretar general al CC al Partidului Comunist Cehoslovac (PCC).

La sfârșitul discuțiilor, Jakes a oferit oaspeților români un dejun oficial, deschis de toasturi în cinstea „prieteniei celor două popoare”. Primul a „urat” Nicolae Ceaușescu: „Vizita pe care o facem în Cehoslovacă, deși foarte scurtă, constituie o expresie a cursului ascendent pe care îl înregistrează raporturile de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre, o nouă contribuție la dezvoltarea lor în continuare”. Câteva declarații ale gazdei, binevoitoare la adresa regiunii din URSS și a prefacerilor de sistem inițiate de Mihail Gorbaciov, trebuie să fi deranjat pe Nicolae Ceaușescu. Iată ce a răspuns, printre altele, Milos Jakes: „În Cehoslovacia, ținând seama de nevoile noastre, am pornit, din inițiativa PCC, pe calea restructurării economice și so-

cială, în interesul accelerării dezvoltării social-economice a societății, ridicării ei pe o treaptă calitativă superioară. Pentru acestea sunt necesare adâncirea democrației socialiste, extinderea participării populare la conducerea tuturor domeniilor vieții societății, perfecționarea muncii de partid. Cursul de restructurare revoluționară a societății sovietice adoptat de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice este pentru noi o sursă de experiență și inspirație. Urmărim, de asemenea, cu atenție și folosim experiențe și abordări din alte țări socialiste frățești”.

După dejunul oficial oferit de Jakes, Nicolae Ceaușescu s-a întâlnit și cu Gustav Husak, președintele cehoslovac, la castelul Hrad. Secretarul general al PCR a trecut în revistă garda de onoare, apoi a convorbat cu Husak despre rolul Comisiei mixte guvernamentale din cele două țări. Pentru „dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-cehoslovac”, Nicolae Ceaușescu a acordat omologului său Ordinul „Victoria Socialismului”.

În paralel, Ion Dincă a avut întâlniri oficiale cu Karel Julis (vicepreședintele Guvernului federal al RS Cehoslovacia), cei doi semnând în final Programul pentru adâncirea

cooperării și specializării în producție. Oficialul român efectuase o vizită și la începutul lunii mai, când se întâlnise cu Ladislav Adamec (președintele guvernului Cehoslovacia). Și Ion Stoian (membru suplent al CPEX și secretar al CC) a dezbătut cu Jozef Lenart (membru al Prezidiului, secretar al CC al PCC) colaborarea dintre cele două partide „frățești”.

La sfârșitul vizitei președintelui român, s-a adoptat, conform uzanțelor, și un comunicat comun, din care reieșea că între București și Praga toate erau „bune și frumoase”. Ceea ce, în limbaj diplomatic, se traducea astfel: „Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Milos Jakes au efectuat un schimb de păreri cu privire la unele probleme actuale ale situației internaționale. Au fost de acord că problema fundamentală a zilelor noastre o constituie menținerea păcii și a securității în lume, oprirea cursei înarmărilor, și în primul rând a celor nucleare, adoptarea de noi măsuri de dezarmare, înlăturarea pericolului unei catastrofe nucleare. (...) Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, tovarășească și au avut un pronunțat caracter de lucru”.

Florin MIHAI

JURNALUL ZILEI

Oameni de afaceri japonezi primiți de Ceaușescu

La Palatul Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu primea oameni de afaceri japonezi. Din industrie, știrile zilei erau amestecate, și mai bune, și mai rele. Avioane TAROM se declarau gata să ducă turiști spre litoral și în Delta Dunării. La fotbal, echipa României întrecea Bulgaria la un gol diferență, iar la Beijing, Mihail Gorbaciov întâlnea o legendă vie a comunismului chinez.

Marți, 16 mai, Nicolae Ceaușescu, în calitate de șef al statului român, întâlnea la sediul Consiliului de Stat participanții la lucrările celei de-a 11-a sesiuni a Comitetului Eco-

nomix Mixt România-Japonia, desfășurate la București. Partea română, în frunte cu Nicolae Ceaușescu, era interesată să crească volumul schimburilor comerciale cu toate țările lumii, dacă s-ar fi putut. Japonia era și atunci o mare putere economică pe plan mondial, și România avea tot interesul să o cultive.

(Continuare în pag. a II-a)

Întâlnire cu vechi „tovarăși și pretini”

Cu șapte luni înainte de începutul sfârșitului, Nicolae Ceaușescu organiza o vizită de lucru în Praga. Acolo s-a întâlnit cu secretarul general al Partidului Comunist Cehoslovac, Milos Jakes, și cu președintele țării, Gustav Husak, cărui i-a înmănat Ordinul „Victoria Socialismului”. Același Gustav Husak care, cu douăzeci de ani înainte, preluase conducerea PCC în urma intervenției sovietice criticată public de Ceaușescu... Privind înapoi, astăzi ni se pare că în mai 1989 soarta regimurilor comuniste era pecetluită. Pe atunci însă, până și pentru experții în domeniu, căderea regimurilor comuniste susținute de URSS era cel mult un vis. În contextul vizitei lui Nicolae Ceaușescu la Praga cuvântul de care se temeau cei mai mulți lideri comunisti era mai degrabă „reformă” decât „schimbare”.

Cu frică de Moscova

În 1985 inițierea perestroikăi în URSS de Mihail Gorbaciov a provocat reacții diferite în statele comuniste. Țări ca Polonia și Ungaria au salutat reforma. În Ungaria, impor-

tante reforme economice fuseseră declanșate „de sus” încă din 1978. Iar în Polonia, mișcarea „Solidaritatea”, pornită dintr-o inițiativă populară la începutul anilor '80, obligase guvernul la o serie de concesii. Restul statelor socialiste au respins însă principiile perestroikăi. Principalii oponenți erau Germania Democrată, Albania și, bineînțeles, România. Cehoslovacia și Bulgaria pe de altă parte au încercat să evite deteriorarea relațiilor cu URSS, adoptând reforme de suprafață în domeniul economic. Totuși, ideologia oficială a rămas una profund conservatoare, iar liderii regimurilor așteptau mai degrabă eșecul perestroikăi și reînnoirea relațiilor cu URSS, decât o schimbare profundă a sistemului.

În Cehoslovacia, tentativa de reformare a sistemului din 1968, intrată în istorie sub numele de „Primăvara de la Praga”, fusese unul din cele mai mediatizate evenimente ce au avut loc într-un stat comunist. Ea a început o dată cu venirea la putere a lui Alexander Dubcek, unul din liderii reformatori ai partidului comunist. Acesta a inițiat reforme ample pentru democratizarea regi-

mului și revitalizarea economiei. Noua direcție impusă de el a fost criticată atât de URSS, cât și de grupul conservator din cadrul partidului care a cerut intervenția sovietică pentru a o opri. În cele din urmă, totul a luat sfârșit o dată cu ocuparea țării de trupe ale URSS și a celorlalte state comuniste. În câteva luni, reformele erau ca și inexistente, iar trupele sovietice au rămas staționate în țară până în 1990.

Urmare a prezenței sovietice, chiar și unii din colaboratorii cei mai apropiați ai lui Dubcek - fie din oportunism, fie din dorința de a evita pe cât posibil un control direct sovietic -, au respins încercarea de reformă și s-au convertit peste noapte în partizani convinși ai comunismului tradițional. Printre aceștia se număra și Gustav Husak, inițial viceprim-ministru al guvernului și, din 1969, secretar general al Partidului Comunist Cehoslovac. Între 1969 și 1987, sub conducerea lui Gustav Husak, regimul din Cehoslovacia a rămas unul dintre cele mai conservatoare din estul Europei.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Vaclav Havel, eliberat din închisoare

Profil: Domnul Havel, vă așteptați să fiți eliberat?

Havel: În timpul detenției am simțit că voi fi eliberat pe la jumătatea sentinței mele, dar nu eram absolut sigur. A fost o decizie politică la un nivel foarte înalt. În RSSC, un telefon care sună poate aduce o astfel de decizie. Am fost sigur că sunt liber numai după ce am ieșit pe poarta închisorii.

Profil: Care erau condițiile în închisoare?

Havel: Depinde de termenul de comparație. Dacă ar fi să compar această detenție cu cea de acum zece ani, este, desigur, o mare diferență. Cu zece ani în urmă am fost cel mai persecutat dintre cei persecutați și cel mai terorizat dintre cei terorizați. A fost foarte dur. Totuși, de data asta am

fost un pușcăriaș proeminent și am fost tratat ca atare. Desigur, ar fi fost cu totul altfel în cazul unei persoane mai puțin proeminente. Am fost izolat, dar mi-a convenit acest lucru. Pentru majoritatea celor închiși, izolarea reprezintă o înăsprire a sentinței, dar, în acest caz, eu am fost scutit de sistemul strict de reguli și de rutina închisorilor din RSSC. Am avut mai mult timp pentru mine.

Profil: Ați putut citi ziare?

Havel: Am putut citi Rude Pravo, iar familia mi-a trimis și alte publicații - doar unele oficiale, desigur. A fost foarte important pentru mine, pentru că am aflat ce se petrece afară.

Profil: De ce ați fost eliberat?

Havel: Milos Jakes (șeful Partidului Comunist Cehoslovac - n.r.) este singurul care ar putea răspunde la

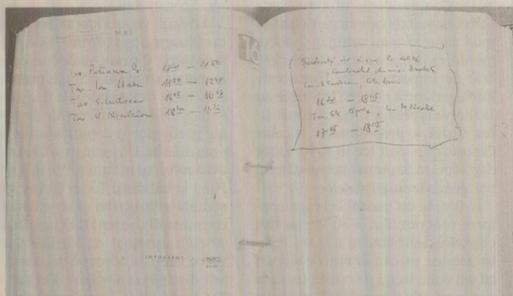
această întrebare. Nu știu de ce am fost arestat și nici nu știu de ce am fost eliberat. Eliberarea mea a fost probabil văzută ca un gest politic înainte de conferința pentru drepturile omului, de la Paris, unde Guvernul de la Praga voia să își arate nezonțitatea. Totuși, eliberarea mea de către Guvernul de la Praga nu exclude faptul că mulți alți disidenți vor trebui să rămână în închisori. Publicul trebuie să știe acest lucru. Totuși, sunt fericit, evident, că sunt iarași liber.

Profil: Credeți că este o nouă mișcare tactică a Guvernului?

Havel: Cred că nici Guvernul nu știe ce vrea, și că nu are vreo strategie sau vreo tactică.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Este observabil din notațiile agendei Elenei Ceaușescu că practica de a ține agenda în timpul călătoriilor n-a fost ceva deosebit pe timpul evenimentelor din decembrie 1989. Spre exemplu, în absența și la pregătirea plecării lui Nicolae Ceaușescu, la Praga, din 17 mai, Elena Ceaușescu a fost deosebit de implicată.

Marți, 16 mai, în ajunul plecării, prima notație din agenda Cabinetului 1, consemnează o primă vizită (a Poliei Cristescu). Începută abia la ora 11:20. Ar fi cu totul neobișnuit ca Elena Ceaușescu să fi venit atât de târziu la birou. Fiind însă discuții interesante la Cabinetul 1, tinuse să fie prezentă la ele. Împunându-și voința, percepută de aceia care lucrau nemijlocit cu ei amândoi, ca subjugând-o pe-a lui. Prezența șefului Cancelariei CC și a șefului Protocolului de Stat, după-amiaza, la Cabinetul 2 poate indica, de asemenea, punerea la punct a ultimelor detalii din călătoria lui Ceaușescu.

Fără Tovarășul, la „săliță” a condus după-amiaza o ședință de lucru pe tema combinatului chimic din Drobeta-Turnu Severin (orele 16:20-18:05). Șeful de cabinet menționează exclusiv prezența demnitarilor: Silviu Curticeanu, Gh. Oprea, I. M. Nicolae

și... Gh. Dinu.

Care însă dintre cei trei Gheorghe Dinu, membri ai CC al PCR în acel moment? Mai mult decât probabil, nu-l chemase pe Dinu I. Gheorghe, țaran din comuna de baștină a lui Chivu Stoica, Smeeni (Buzău), „cooptat” în CC pe vremea când era președintele CAP-ului din satul natal. Un alt Dinu M. Gheorghe, din Cornești-Dâmbovița - care ar fi trebuit după studiile menționate să fi fost colegul de studenție al Tovarășei la chimie - îndeplinea în mai 1989 funcțiile de director general al Centralei de Produse Anorganice Râmnicu-Vâlcea și președinte al Comisiei pentru tipizare, standardizare, normare și calitate în industria chimică. Iar ultimul Dinu Gheorghe din CC fusese „coborât” în februarie din funcția de ministru al Industriei de Utilaj Greu în cea de director general al Centralei Industriale de Vagoane și Material Rutant București. „Însărcinat” totodată cu funcția de adjunct al șefului Comisiei pentru probleme economice profesionale, autoconducere muncitorească și investiții construcții a UGSR.

Care dintre ei și ce-au discutat... nu e însă menționat în agenda Cabinetului 2.

Lavinia BETA

CU CEAUȘESCU, ÎN ALTĂ VIZITĂ, ÎN CEHOSLOVACIA

Prin bunăvoința dlui colonel (r) Adrian Eugen Cristea, fost Director adjunct al Direcției de Securitate și Gardă Prezidențială, am aflat ce-a însemnat din perspectiva unui însoțitor de înalt nivel, vizita anterioară a lui Nicolae Ceaușescu la Praga (1987).

După nimicirea „Primăverii de la Praga” prin intervenția trupelor Tratatului de la Varșovia, mai puțin cele românești, Nicolae Ceaușescu și întreaga conducere comunistă din România au căutat permanent să-și mențină o stare de independență în cadrul izolării, neclare, ce se făcea de statele invadatoare.

JURNALE PERSONALE

16 MAI

Niciodată n-am avut mai mulți scriitori în studio. Pentru un program „Teze și Antiteze” de solidaritate cu scriitorii „pedepsiți” din țară. Cum e imposibil să discuți cu nouă scriitori la o „masă rotundă”, adopto o altă metodă: fiecare să-și aleagă un „caz” și să vorbească vreo trei-patru minute despre el. Cedează astfel microfonul, rând pe rând, lui Lucian Raicu, Virgil, Sonia Larian, Rodica Iulian, Oana Orlea, Maria Mailat, Paul Goma, Bujor Nedelcovici, Dinu Flămând. Debut patetic al lui Raicu mărturisindu-și tulburarea la gândul că, în țară, a crezut că se poate rezista doar prin și în literatură, iar acum își dă seama, prin exemplul colegilor săi, că nu era de ajuns. Nu nu-

șionarea întregului sistem comunist s-a ivit ceva și încă foarte grav și, nu se știa când, era posibil să explodeze. Atenția era cu atât mai mare pentru conducerea sovietică. Le fusese suficientă „Primăvara de la Praga” și apoi imediat apariția răzvrătitului și independentului de la București. Și, întrucât nemulțumirile existau peste tot, nu se putea prevedea unde și când se va rupe, în forță, vreo verigă. Așa cum nu se putea prevedea ce gândea chiar în acei ani conducătorul partidului bolșevic, Mihail Gorbaciov, care, în 1989, chiar el va acționa pentru destrămarea întregului sistem comunist european.

Nicolae Ceaușescu a sosit în vizită oficială la Praga în luna mai 1987 însoțit de o mică delegație de partid și de stat. Protocolul de partid și de stat a apreciat că trimiterea unui reprezentant înaintea vizitei nu-și avea rostul și, ca urmare, a apelat la delegația securității prezidențiale, formată din doi ofițeri, ca să facă și acest oficiu.

mai patetic debutul, dar și binevenit, deoarece, dintre toți cei prezenți, în afară de Goma, nici unul nu a schițat vreun gest spectacular, în țară fiind. În acest sens a vorbit și Oana Orlea.

Raicu, despre Dinescu, ca și Sonia Larian, Virgil (de când i s-a trimis de la București un agent să-l lichideze, nu mai are nici un complex) despre Șora și Pleșu. Goma, despre Deșliu, Dinu Flămând, despre Doinaș etc.

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 176

În sfârșit, s-a ridicat puțin interdicția Anei Blandiana. I-a apărut un volum antologic de versuri în colecția „Biblioteca pentru toți”, s-a vândut instantaneu.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Cum am furat fasole din avutul obștesc

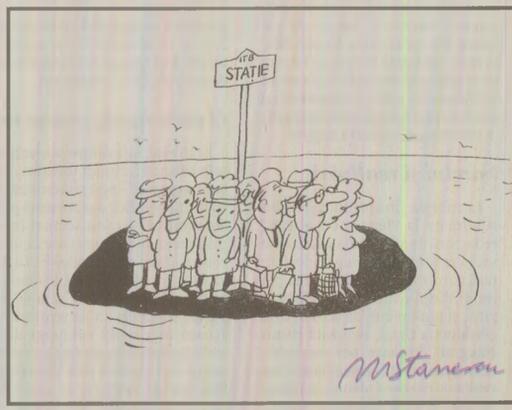
Se întâmpla în anii '80, în vacanțele de vară. Deși elevă de gimnaziu, eram considerată destul de mare de bunica mea pentru a mă lua la câmp, pentru că nu avea cu cine să mă lase acasă, iar eu, plictisită că ozi lumină, intram pe rândul bunicii, să o ajut să iasă la cap. În timp, a văzut că pot, iar distracția mea s-a transformat în muncă adevărată. Nu exista atunci conceptul de minori exploatați și chiar dacă exista, nu era cazul. O dată, pentru că era o chestiune consimțită - zic eu acum, pentru că nu mă forța nimeni să mă trezesc la 4:00 dimineața și să stau pe câmp până la asfințit - și a doua, făcusem destul antrenament la școală când, în loc de cursuri, ne încăreau în autobuze și ne duceau la cules de roșii. Îmi aduc aminte și acum de celebrele norme și pe dirigințele care consemnau într-un caiet câte gălețușe adunase fiecare. Nu mai aveam nume,

eram niște numere. „Una la 15”, strigam către dirigințe, înainte de a ne îndrepta către remorcile cu roșii.

Dar să revin la vacanțele mele de vară. Pe atunci bunica mea avea în jur de 60 de ani. „Țață Radă, mai pot? N-ai ieșit la pensie?”, o întrebau femeile din sat pe bunica mea. „Nu mai poci fa, da' n-am zile și n-am anii buni să ies la pensie”, răspundea bunica.

Pentru a ieși la pensie de la CAP, trebuia să aibă un număr de ani cu un număr de zile lucrate pe ani. Nu o obliga nimeni să mă muncească, dar vroia și ea să aibă „folosință”, o suprafață de teren, cam de 10 ari, care aparținea CAP, dată spre uz propriu pensionarului CAP pe durata vieții. Pentru acea folosință și, mai târziu, pentru cinci lei pensie, bunica mea a continuat mult timp să semneze acordul global.

(Continuare în pag. a II-a)

ÎNTÂLNIRE CU VECHI „TOVARĂȘI ȘI PREȚINI“

(Urmare din pag. 1)

„Principiile călăuzitoare” ale politicii URSS nu au fost puse niciodată sub semnul întrebării și, deși s-a încercat o cât mai redusă folosire a represiei, orice formă de opoziție a fost redusă la tăcere. Această, împreună cu implementarea unor măsuri economice ce vizau aprovizionarea populației cu bunuri de consum, au dus la o relativă stabilitate a sistemului în anii '70. În anii '80, însă, slaba performanță economică a cauzat contestarea regimului din interior. Iar refuzul de a adopta perestroika rusească a avut ca rezultat răcirea relațiilor cu URSS.

Cât și ce schimbă partidul

În pofida acestor fapte, regimul comunist cehoslovac era, în 1989, unul dintre cele mai stabile din Europa.

În anii '60, în Europa de est s-au confruntat două viziuni opuse asupra viitorului regimurilor comuniste. Doctrina „drumul propriu către socialism” susținea ideea că fiecare țară ar trebui să adopte strategii de dezvoltare proprii, în funcție de condițiile specifice. O a doua doctrină avea ca model Uniunea Sovietică a perioadei, a cărei organizare trebuia copiată cât mai în detaliu în restul statelor comuniste.

În 1968 atât România lui Ceaușescu, cât și Cehoslovacia lui Dubcek îmbrățișau ideea drumului propriu către socialism, dar, în urma intervenției sovietice, în ultima a avut câștig de cauză concepția contrară. Invasia sovietică din 1968 nu în-tâmpinase rezistență armată în Cehoslovacia. Populația a adoptat însă diferite forme de „rezistență pasivă”, cum ar fi vopsirea indicatoarelor rutiere și a plăcuțelor cu numele străzilor în calea ocupanților, sabotarea rezervelor de apă, decorarea clădirilor cu flori, li slogane antisovietice ca: „Un elefant nu poate inghiți un arcil” și „Pentru libertatea noastră și a voastră!” în limba rusă. Această strategie a continuat de-a lungul întregii perioade comuniste, culminând cu nonviolenta revoluție de catifea din noiembrie 1989. Rezistența s-a manifestat mai

În august 1968, Nicolae Ceaușescu s-a opus intervenției trupelor Tratatului de la Varșovia împotriva liderilor reformatori cehoslovaci
FOTO: Libor Hajsky/AFP

degrabă la nivelul intelectualilor și s-a bucurat de renume mai degrabă în Occident decât în interiorul țării. Cel mult câteva sute de oameni au fost implicați direct în activitățile din jurul celebrei Carte 77, iar publicațiile sale samizdat au circulat în cel mult câteva mii de exemplare de-a lungul anilor '80. Despre atmosfera din Cehia sfârșitului anului 1989, unul din martorii oculari relatează: „Îmi aduc aminte că priveam la televizor și ascultam la Radio Europa Liberă... Și mi-a fost rușine că ceții nu puteau face ceva atât de mareț ca germanii și polonezii. Așa m-am simțit... Îmi aduc aminte că îmi era rușine că eram ceh!”.

În 1987, Gustav Husak a demisionat din funcția de secretar general al Partidului Comunist Cehoslovac, păstrând-o doar pe aceea de președinte. Succesorul său a fost Milos Jakes, unul dintre cei care au susținut și cerut direct intervenția sovietică în 1968. El a ocupat o vreme și funcția de președinte și s-a lansat

într-o încercare timidă de reformă economică. O oarecare descentralizare a economiei și o reducere a „rolului conducător al partidului” era preconizată abia începând cu planul cincinal 1991-1995. Iar în plan politic partidul refuza cu încăpăținare orice negocieri cu grupurile de opoziție preferând mai degrabă măsuri represive împotriva acestora.

Interlocutorii lui Ceaușescu

Contextul din 1989 i-a adus aproape pe liderii români și cehi. În 1968 ei se situaseră pe poziții diametral opuse: Nicolae Ceaușescu a criticat public intervenția sovietică în Cehoslovacia în vreme ce, atât Gustav Husak (inițial unul din partenerii lui Dubcek care schimbă direcția rapid după august 1968) și Milos Jakes au fost unii dintre susținătorii acesteia.

Deosebirea era mare însă în politice interne. În vreme ce populația Cehoslovaciei avea un nivel de trai printre cele mai bune din Est, românii li se impusese un regim de criză ca și cum țara ar fi fost în război.

Întâlnirea dintre președintele Nicolae Ceaușescu și primul-ministru cehoslovac Milos Jakes a fost fără îndoială una plină de cordialitate. Nu numai că în 1989 cei doi aveau scopuri comune – menținerea comunismului cât mai puțin afectat de reforme, dar aveau și alte lucruri în comun. Ambii și-au început cariera muncitorească în domeniul producției de pantofi, primul în atelierul cumnatului său, cel de al doilea într-o fabrică și ambii erau ținta gmelor datorită defectelor de vorbire și discursurilor lor greoaie. Se pare că Jakes... și-a schimbat până și numele din „Milos” în „Milos” din cauza unui cunoscut roman umoristic din Cehia, unde „prostănacul” purta numele de „Milos”. O înregistrare clandestină

de a evita reformele în numele „Victoriei Socialismului”. Regimul din România respingea perestroika în numele „drumul propriu”, în vreme ce liderii cehoslovaci o respingeau în numele aderării la valorile conservatoare ale comunismului. Câteva luni mai târziu, liderii cehi se confundau în anonimat, iar Ceaușescu plătea cu viața încăpățănarea de a respinge orice formă de schimbare.

Cornel MICU

ARTICOLUL ZILEI

A fi „în formă” și după 50 de ani

Expresie specifică a vocabularului sportivilor, a fi „în formă” a pătruns nu numai în limbajul uzual al marelui public, ci și în cel medical, obținerea și menținerea unei anumite forme fizice fiind considerată indispensabilă în readaptarea multor bolnavi cronici. În ultimii 20 de ani, „în formă” a devenit sinonim cu a fi sănătos, cu a fi mai puțin expus la îmbolnăvire.

Calitatea aceasta preocupă în prezent din ce în ce mai mult pe cei care depășesc vârsta de 50 de ani, iar în ceea ce privește obținerea și menținerea ei există mai multe puncte de vedere. În realitate, pentru a rămâne „în formă” după această vârstă nu este necesar să se fi practicat anterior un sport de performanță și nu presupune folosirea zilnică a bicicletei, ci practicarea de plăcere a unui sport în compania unor persoane de aceeași vârstă. În această etapă a vieții, opinează specialiștii, practicarea unui sport trebuie să constituie pretextul de a face cu regularitate exerciții fizice fără a obosi inima, care a depășit și ea... vârsta de 50 de ani.

Rolul pozitiv al antrenamentului fizic în profilaxia cardiopatiilor, boli care se manifestă mai ales după vârsta de 50 de ani, în reducerea și refacerea cardiocirculației a fost subliniat și la al X-lea Congres mondial de cardiologie desfășurat la Washington. Numeroși participanți au arătat că din punct de vedere fiziologic anumite sporturi și gimnastica medicală se dovedesc capabile să mențină și chiar să dezvolte mușchii – atât cei care îmbracă scheletul, cât și cel al miocardului. Exercițiile fizice, au afirmat aceiași participanți, pot întârzia cu cel puțin 10-20 de ani pierderea progresivă a masei musculare, pierdere ce survine o dată cu îmbătrânirea sau cu unele boli și pot antrena toți mușchii, inclusiv cel al miocardului. Întotul, mersul pe jos sau cu bicicleta, care se pare că sunt sporturi preferate după vârsta de 50 de ani, trebuie practicate, totuși, cu anumite precauții și sub supravegherea medicului, care va stabili o anumită gradare în efectuarea lor, chiar dacă subiecții nu au o afecțiune cardiovasculară. În cazul în care unul dintre ei, suferind sau aparent sănătos, nu se simte capabil să practice un sport sau exerciții fizice, nu este bine să abandoneze, ci să le practice în limitele stabilitate de medic.

N. TURTURESCU
Sănătatea, nr. 16/1989

CU CEAUȘESCU, ÎN ALTĂ VIZITĂ, ÎN CEHOSLOVACIA

(Urmare din pag. 1)

La primirea pe aeroportul din Praga a venit președintele Cehoslovaciei și alți conducători de partid. Erau prezente câteva sute de manifestații cu drapelul și pancarte cu lozinci specifice propagandei comuniste. Scopul urmărit era de a demonstra interesul pe care poporul cehoslovac îl acordă pentru realizarea unor cât mai bune relații între cele două țări. A fost o primire apropiată, cu îmbrățișări și bucurie. Manifestanții strigau lozinci și fluturau stegulețe cu o voioșie asemănătoare celei de pe aeroporturile românești. Nici o deosebire. Apoi, pe traseu, circulația oprită și lume curioasă. Probabil să vadă cum arată cel care le apărase interesele și le luase locul în 1968. Poate că dintre mulțimi primii facute, acum manifestații și își exprimau cel mai mult și bine sinceritatea.

Cazarea președintelui Ceaușescu s-a făcut, conform protocolului, la Palatul Prezidențial, cunoscut sub numele de Hrad. Tot aici au avut loc masa oficială și discuțiile dintre delegații. Palatul Prezidențial, un castel specific, construcția a sfârșitului secolului al XVIII-lea, are mai mult o importanță istorică și nici pe departe nu poate oferi un confort la nivel prezidențial, datorită încăperilor mai înalte și al multor culoare lungi și late. Probabil că tocmai această importanță istorică a făcut ca președintele Cehoslovaciei să locuiească în acest castel pe timpul exercitării mandatului lor. Conținutul discuțiilor purtate l-au cunoscut cei care au participat. În mod sigur că s-au semnat și documente, ca urmare a unor înțelegeri. Atât de importante au fost aceste înțelegeri încât n-a mai fost necesar să se revadă prea des. Așa că următoarea vizită a președintelui Nicolae Ceaușescu a avut loc în 1989. Exact după doi ani. Se putea înțelege că totul mergea de la sine sau deloc.

În timpul cât s-a stat la Praga, conform programului, s-au vizitat trei obiective dezvoltate în acei ani. Printre acestea, un cartier nou de blocuri cu opt etaje, lungi și vopsite, tot ca la noi, în gri. Nici o deosebire față de cele construite în România. Parcă acest cartier fusese ales pentru a confirma că și ei aleseră aceleași soluții de construcție.

Al doilea obiectiv a fost o cooperativă agricolă, situată la 15-20 km de Praga, ce aparținea unei comunei. La sosire, o întâmpinare foarte veselă făcută de o echipă de tineri îmbrăcați în port național, care jucau și strigau pe melodii interpretate de o fanfară, tot a locuitorilor, compusă din opt-zece interpreți. Cântec melodiios care creau bună dispoziție tuturor celor

prezenți. Veniseră și locuitorii din comună. S-au spus câteva cuvinte de bun-venit de către primar. În continuare, șeful cooperativei a prezentat o expoziție de mașini agricole. Câteva tractoare, secerători, pluguri și unelte de lucru. Erau așa cum veniseră de la câmp. Veselia locuitorilor l-a mai scos pe Nicolae Ceaușescu din starea lipșită de chef de viață pe care a avut-o tot timpul cât s-a aflat în această vizită. Și aici, mai nimic deosebit față de ce era și în România. S-a reținut că prin expoziția prezentată s-a dorit să se evedențieze situația reală, fără fardări, dintr-o cooperativă.

În drum spre cooperativa agricolă, de pe șosea s-a putut observa un peisaj deosebit de atractiv și pitoresc. Niște lacuri de acumulare destul de mari, înconjurate de mici munți împăduși. Pe marginea lacului erau construite sute de mici case de vacanță, în diferite culori, fiecare având în jur o curte de aproximativ 250 mp și un ponton mic necesar pentru ambarcațiuni. Pe lac, o mulțime de bărci cu vele. Se crease o zonă de agrement pentru praguezi cu sprijinul statului. Pe atunci în Cehoslovacia nu se lucra sâmbăta și duminica. Putea să fie și pentru românii, cei din delegație, o situație nouă care trebuia reținută și aplicată. Nu s-a făcut nimic.

Metroul din Praga a fost un ultim obiectiv vizitat. O construcție interesantă, la mare adâncime, cu scări rulante și o inclinație foarte mare. S-a putut face comparație, întrucât, în acei ani, în București metroul era în plină construcție.

A treia zi, vizita a luat sfârșit. Rezultatul că fusese o lipsă de interes din ambele părți. Citindu-se documentele încheiate atunci se va trage, probabil, concluzia că întâlnirea a fost necesară. E evident că direcțiile de mers ale partidelor și conducătorilor lor erau diferite. Un joc în care fiecare își avea rolul lui în funcție de interese. Până și bătrânul Todor Jivkov, președintele Bulgariei și al partidului comunist din această țară, care fusese prieten apropiat cu Nicolae Ceaușescu timp de aproape douăzeci de ani, din 1985 se angajase și el într-un joc care-l situa foarte apropiat de Moscova.

Scopul vizitei a fost ca mai toți ceilalți să rămână convinși că între partidele și guvernele țărilor comuniste există relații apropiate, bazate pe încredere reciprocă. Dar interesul nespuse de Nicolae Ceaușescu era, în urma comportamentului lui de răzvrătit, România să fie scutită de a avea o situație asemănătoare cu Cehoslovacia din 1968. Ceea ce se va petrece în 1989 sub o altă formă, inițiatorul și dirijorul fiind tot Moscova.

Col. (r) Adrian Eugen CRISTEA

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Cum am furat fasole din avutul obștesc

(Urmare din pag. 1)

La țară se spunea mult mai simplu: cutărică și-a luat porție la colectiv. Asta însemna că avea de săpat și cules tarlate întregi de fasole, soia, porumb, floarea soarelui, busuioac, coriandru, timus, tutun etc., din care nu avea dreptul la nimic. Totul era al CAP-ului, iar la sfârșit de an, în funcție de producție, li se dădea o anumită cantitate de grâu și porumb boabe.

Fasolea uscată nu era pe listă. Ori la țară, pe vremea aceea, fasolea era de bază, păsări se tăiau mai rar. S-o cumperi de la Aprozar, însemna să dai banii mai mult pe gunoi, pământ și fasole stricate. Nimeni nu stătea să îți-o alegă, cum e acum, doar să o pui în oală. Așa că oamenii o furau. Nu-și făceau probleme de conștiință, „Mamaie, nu ție frică”, o întrebam pe bunica. „De ce, fa, să-mi fie frică? Ce, fur din fauna lor? Fur din a mea!”, îmi răspundea bunica. Și avea dreptate. Insetați, arși de soare, cu o oră pauză de masă, zi lumină, munceau pe nimic. Iar culesul fasolei era un chin. O spun acum, cum o spuneam și atunci. La restul muncilor nu prea mă vâltam, dar când auzeam de fasole îmi pieria entuziasmul.

Recoltatul fasolei uscate se făcea manual și, cum suprafețele pe fiecare CAP-ist erau destul de mari, nu reușeau să o culegi mai devreme de o săptămână. Trebuia să te trezești cu noaptea în cap, să o culegi cât era rouă, să nu te prindă soarele, pentru că altfel tecile se uscau, pocneau și boabele se imprăștia în țărână. În plus, vreji uscați te zgărieau de te ustura inima. Unii mai grabiți, când brigadierul sau șeful de echipă nu erau prin preajmă, o luau la cosit. Uneori îi vedeai însă și te striga din arete: „Nea cutare, lasă coasa, că viu la tine!”. Alteori se făceau că nu-i vede.

În definitiv, cine mai stătea să vadă ce intră la treierat: vreji jumuliți cu boabe sau vreji coșiți fără boabe? Oricum, ca să o termine mai repede, oamenii veneau la cules cu câțel și puresă, iar de multe ori aveau impresia că tarlăua s-a transformat în maidan, atâta copilărie era. Ne jucam, ajutam. Rolul nostru devenea serios pe măsură ce se apropia prânzul și nu se mai putea recolta. Atunci, mergeam în urmă și adunam vreji cu păstăi mari și frumoașe puse deoparte în timpul culesului. Luam un butur zdravăn de floarea soarelui sau un furcoi, puneam vreji pe o folie sau ce aveam la îndemână și-i băteam bine. După aceea, care se pricepea o vântura până se duceau pleava și bulgăriile de pământ. Care aveau căruțe, doseau fasolea în fânul pentru cai, alții o puneau în damigenele sau în bidoaene de apă.

Bunica însă o păștea cu o toamnă în urmă, când o prinsese cu boabe de porumb în ulcioirul de apă. Nu au crezut-o că nu luase nimic și cum ulcioirul era cam greu după o zi de muncă i-l au spart și i-au găsit porumbul. O lecție învățată, așa că la furat de fasole a adoptat o altă metodă. Cum purta ciorapi de bumbac cu jartele, se descălța, îi umplea cu fasole (se lăteau cât o zi de post!) și mi-i lega mie în jurul braului, peste care mi petreceam o bluză – două, ca șmecherii de la oraș. Aveam avantajul că eram copil, nimeni nu mă întreba de sănătate și eram și slabă, ca să îmi pot permite cele două-trei kilde de fasole în jurul braului. Și chiar am reușit așa trec neobservată. Gândiți-vă câtă fasole am putut fura așa într-o săptămână! La asta se adăuga și furtul clasic, cu sacoașă, când se știa că nu se fac controale.

De obicei, șefii de echipă, brigadierii erau îngăduitori, închideau ochii, iar când veneau în control, „ăia

de județ”, activiștii de partid, erau de porumb în ulcioirul de apă. Nu au crezut-o că nu luase nimic și cum ulcioirul era cam greu după o zi de muncă i-l au spart și i-au găsit porumbul. O lecție învățată, așa că la furat de fasole a adoptat o altă metodă. Cum purta ciorapi de bumbac cu jartele, se descălța, îi umplea cu fasole (se lăteau cât o zi de post!) și mi-i lega mie în jurul braului, peste care mi petreceam o bluză – două, ca șmecherii de la oraș. Aveam avantajul că eram copil, nimeni nu mă întreba de sănătate și eram și slabă, ca să îmi pot permite cele două-trei kilde de fasole în jurul braului. Și chiar am reușit așa trec neobservată. Gândiți-vă câtă fasole am putut fura așa într-o săptămână! La asta se adăuga și furtul clasic, cu sacoașă, când se știa că nu se fac controale.

De obicei, șefii de echipă, brigadierii erau îngăduitori, închideau ochii, iar când veneau în control, „ăia

de județ”, activiștii de partid, erau de porumb în ulcioirul de apă. Nu au crezut-o că nu luase nimic și cum ulcioirul era cam greu după o zi de muncă i-l au spart și i-au găsit porumbul. O lecție învățată, așa că la furat de fasole a adoptat o altă metodă. Cum purta ciorapi de bumbac cu jartele, se descălța, îi umplea cu fasole (se lăteau cât o zi de post!) și mi-i lega mie în jurul braului, peste care mi petreceam o bluză – două, ca șmecherii de la oraș. Aveam avantajul că eram copil, nimeni nu mă întreba de sănătate și eram și slabă, ca să îmi pot permite cele două-trei kilde de fasole în jurul braului. Și chiar am reușit așa trec neobservată. Gândiți-vă câtă fasole am putut fura așa într-o săptămână! La asta se adăuga și furtul clasic, cu sacoașă, când se știa că nu se fac controale.

(Urmare din pag. 1)

Rulmenții de Alexandria, cu tehnologie niponă

Pentru prima dată, țara noastră stabilește relații diplomatice cu Imperiul Nipon în 1917. Relațiile bilaterale au fost influențate, firește, de evoluțiile internaționale. O vreme au fost sistate, pentru a se relua în 1959. Cinci ani mai târziu, misiunile celor două țări au primit statutul de ambasadă – maximul în ierhia diplomatică. În materie economică, România și Japonia semnaseră în 1969 un acord comercial și de navigație, în baza căruia întreprinderile din România puteau colabora cu firme japoneze. Bunăoară, fabrica de rulmenți din Alexandria, județul Teleorman, înființată în 1974, era dotată cu utilaje importate din Țara Soarelui-Răsare. În 1989, la Alexandria se produceau rulmenți atât pentru piața internă, cât și pentru export.

Sarcini și realizări

La rubrica „În spiritul sarcinilor subliniate la Plenara CC al PCR”, redactorii de la Scinteia s-au interesat la mai multe întreprinderi din țară cum stău cu îndeplinirea planului. Răspunsul, firește, a fost pozitiv, și numai bun de scos în titlu: „Producția fizică, realizată ritmic, integral!” În mare, pe ansamblul economiei, toată lumea stătea bine, realiza și depășea planul. Luând caz, în unitățile economice se

găseau și neîmpliniri. Situație sesizată și sintetizată de creatorii de umor: deși nimeni nu lucrează, totdeauna planul se realizează.

O veste bună, și una rea

La 16 mai, una dintre protagonistele rubricii „stimați tovarăși, mai sunt și greșeli” – nescrisă cu litere pe hârtia tipografică, dar prezentată printre rânduri –, a fost tocmai întreprinderea de rulmenți Alexandria, construită cu sprijin japonez. La fața locului, corespondentul Scinteii observase o parte bună și una rea. Partea bună era că întreprinderea făcuse mai mulți rulmenți decât scria în planul de producție, sau, cel puțin, așa declara sub semnătura Stan Ștefan. Partea rea – rulmenții nou-nouți rămăseseră „pe stoc” în

magaziile și depozitele fabricii. Din diferite motive, întreprinderea nu onorase obligațiile contractuale de a livra o anumită cantitate de produse la termenele convenite între părți.

Noutăți de la TAROM pentru sezonul estival

Cu o zi înainte, sezonul turistic estival fusese oficial deschis. Începând de la 16 mai, turiștii dornici să-și petreacă vacanța la Marea Neagră sau în Delta Dunării puteau ajunge la destinație și cu avionul. Zilnic, cu excepția duminicilor, între București și Tulcea zburau două avioane, unul dimineața și altul după-amiaza, acoperind zborurile RO 31/32 și RO 35/36. TAROM îi mai anunța pe cei care voiau să ajungă

JURNALUL ZILEI

din București la Constanța că aeronavele cursei RO 143/144 aveau să zboare direct, fără escală la Tulcea.

Meseria, înainte de toate

În 1989, învățământul mediu și superior trebuia musai legat de producție. Teoretic, liceele și facultățile pregăteau specialiștii necesari economiei naționale. Bunăoară, elevii Liceului Agroindustrial din Scornicești erau scoși pentru meserii precum zootehnist, mecanizator, veterinar, horticultor-mecanizator fermă pomicolă, mecanic agricol, preparator produse din carne, lapte, legume și fructe. Ștefan Motcă, directorul liceului, explica cititorilor ziarului Scinteia ce înseamnă aceste meserii, care astăzi sună aproape exotice: „meseria de zootehnist mecanizator presupune specializări pentru creșterea fiecărei specii de animale domestice; meseria de horticultor-mecanizator presupune cunoștințe de legumicultură, pomicultură, floricultură”.

Din nou Eminescu

Din „suita de manifestări” dedicate Centenarului Mihai Eminescu, marți, 16 mai, la Casa Culturii Republicii Socialiste Cehoslovace, dr. Libuša Vajdova de la Academia Slovacă de Științe din Bratislava, a susținut prelegerea „Receptarea operei

România întreacă Bulgaria la fotbal

Echipele de fotbal ale României și Bulgariei se întreceau la București pentru a-și asigura participarea la Campionatul Mondial organizat în 1990 de Italia. Mecul s-a jucat pe stadionul Giulești din Capitală și s-a terminat cu scorul de 2-1 în favoarea fotbalistilor români.

Întâlnire istorică la Beijing

Mihail Gorbaciov, liderul Uniunii Sovietice, vizita în acele zile China. Istoria relațiilor sovieto-chineze era mai mult complicată decât lungă. În anii '60, între cele două forțe ale comunismului mondial începuse lupta pentru supremație. Prezența lui Gorbaciov la Beijing însemna că liderul sovietic avea planuri și pentru dosarul sovieto-chinez. Marți, 16 mai, l-a întâlnit pe Deng Xiaoping, la acel moment președintele Comisiei Militare a Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez. Gazda avea în spate o carieră politică lungă și sinuoasă. Aflăt succesiv când în nucleul puterii, când pe marginea prăpastiei, Deng Xiaoping era oricum o figură legendară a comunismului chinez.

Cristina DIAC

Colonelul Eugen Adrian Cristea (prim-plan) l-a „gardat” adeseori pe președintele român în vizitele la nivel înalt FOTO: Arhivă personală a familiei Cristea

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Vaclav Havel, eliberat din închisoare

(Urmare din pag. 1)

Băjbăie, acționează contradictoriu, face o mulțime de nonsensuri care se întorc asupra lui însuși. Sentița mea este ceva de acest gen. Cred că politica Guvernului nu mai are nici o direcție.

Profil: Credeți că vor fi schimbări în partid, precum cele de sub Dubcek în 1968?

Havel: Este o întrebare foarte dificilă. Pe de o parte, schimbările din URSS și din alte țări din blocul estic au influențat și în țara noastră, așa încât, mai devreme sau mai târziu, lucrurile vor trebui să se schimbe în RSSC; pe de altă parte, nu văd cine ar putea să vină cu o astfel de schimbare în partid. De douăzeci de ani, sistemul comunist a produs birocrății anonimi și nu-mi pot imagina un nou Dubcek printre acești oameni fără chip.

Profil: Care este influența lui Gorbaciov asupra politicii din RSSC?

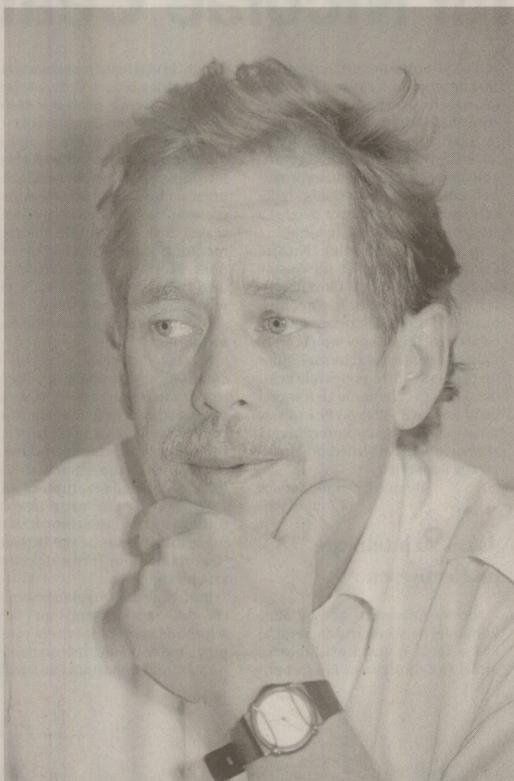
Havel: Este destul de sigur că evoluțiile din URSS, din Polonia și din Ungaria au o anumită influență. Situația devine mai dificilă pentru Guvernul nostru. Totuși, aceste evoluții influențează și comportamentul poporului cehoslovac: îi cresc încrederea în el însuși.

Profil: Guvernul a anunțat că va tăia din subvențiile pentru hrană și bunuri de consum. Asta înseamnă creșteri de prețuri. Cum va reacționa populația?

Havel: Este greu de spus. Aici, societatea este tradițională cuminte și nu avem nici tradiția grevelor, ca în Polonia. Oamenii din țara noastră se plâng la restaurant, prin magazine și acasă, desigur. Dar nu este imposibil ca prețurile mai mari să nu ducă la greve.

Profil: La ce schimbări vă așteptați în anii care vor veni?

Havel: Ceva trebuie să se schimbe. Este o necesitate istorică să fie lăsat în urmă drumul pe care merge astăzi Guvernul cehoslovac. Nu pot să anticipez când și cum se va întâmpla asta. S-ar putea întâmpla în cinci ani, dar se poate întâmpla și într-o săptămână.

Vaclav Havel a fost eliberat din închisoare chiar în ziua vizitei oficiale a președintelui Nicolae Ceaușescu la Praga. FOTO: Pascal George/AFP/MEDIAFAX

Profil: Ați fost eliberat provizoriu. Veți sta departe de politică în viitorul apropiat?

Havel: Voi continua să fac ceea ce am făcut toată viața mea. În primul și în primul rând sunt scriitor. Este vocația scriitorului să scrie și să spună adevărul. Este ceea ce am făcut, ceea ce fac, și ceea ce voi continua să fac. Uneori mă aresăz pentru asta, alteori nu. Asta e problema lor. Eu trebuie să rămân loial acestei

vocații, nu pot să mă trădez pe mine însumi. Nu cred că mă vor mai aresta. Asta depinde de situația politică și de atmosfera din țara noastră.

Profil: Până acum ați făcut în total patru ani de închisoare. V-ați gândit vreodată să renunțați la lupta politică?

Havel: Ceea ce fac și ceea ce deranjează atât de mult Guvernul nu este activitatea politică în sensul strict al cuvântului. Nu lupt pentru nici o

poziție la putere, nu alerg după vreun birou politic. Încerc să slujesc adevărul. Totuși, o astfel de activitate dobândește o puternică valoare politică în situația noastră. Este o particularitate a condițiilor de aici. Dar nu este specialitatea mea.

Profil: Sunteți un simbol politic al rezistenței din RSSC, asemeni lui Andrei Sakharov în URSS și lui Lech Walesa în Polonia. Această mare responsabilitate este dificil de asumat?

Havel: Este, într-adevăr, o sarcină grea să joci un astfel de rol. Destinul a vrut așa și singurul lucru pe care îl pot face este să port această povară cât de bine pot.

Profil: Ce spuneți despre vestea că ați fost nominalizat la Premiul Nobel pentru Pace?

Havel: Nu cred că voi câștiga premiul. Sunt mulți alți candidați importanți care îl merită mai mult decât mine. Totuși, dacă l-aș câștiga, ar fi bine pentru că s-ar afla mai multe despre Cehoslovacia. Pentru mine, acest lucru ar însemna multe probleme și complicații, pentru că m-aș afla și mai mult în centrul intereselor politice. Dar, desigur, ar fi foarte bine pentru cauza noastră.

Profil: Care sunt planurile dumneavoastră pentru perioada următoare?

Havel: Voi petrece 14 zile acasă, în Praga. Am multe lucruri de făcut. Dar am nevoie de odihnă. Voi merge la casa mea de la țară și voi termina de scris piesa pe care am început-o înainte să fiu arestat.

Profil: Despre ce va fi?

Havel: Aș vrea să spun doar că îl are pe Regele Lear al lui Shakespeare drept ghid. Totuși, un public care nu îl cunoaște prea bine pe Regele Lear, nu l-ar recunoaște. Este vorba despre arhetipul bătrânului care își amintește de toate femeile din viața sa. E cunoscut și din basme sau legende. Piesa este gata în capul meu, iar jumătate din ea este scrisă.

Alfred Schwarz
Vienna Profil
22 mai 1989

Traducere din limba engleză de
Eliza DUMITRESCU

FRANȚA ȘI MAREA BRITANIE, CURTATE DE DIPLOMAȚIA LUI CEAUȘESCU

Ministerul Afacerilor Externe a pus în punct în mai 1989 un plan de măsuri pentru ca relațiile României socialiste să se îmbunătățească substanțial cu Franța și Marea Britanie. Ambasadele României trebuia să își intensifice acțiunile atât în cercurile guvernamentale de la Paris și Londra, cât și în ceea ce privește câștigarea opiniei publice din cele două țări. Diplomații români aveau ca sarcină să prezinte pe larg inițiativele lui Nicolae Ceaușescu la nivel mondial și dezvoltarea României sub regimul socialist. Anunțarea lichidării datoriei externe în cele două capitale avea rolul de a demonstra acest lucru.

Ofensiva diplomatică viza și componenta culturală. Pe lângă expozițiile foto-documentare, prezentări de filme și lansarea de cărți s-a pus accentul și pe activarea Asociațiilor de prietenie Franța-România și Marea Britanie-România, precum și pe acțiuni culturale în mediul științific, în cel al învățământului și al artei din țările respective. În planul de măsuri se avea în vedere invitarea în România a unor personalități de primă mână din Franța și Marea Britanie. Astfel, Emil Cioran a fost o țintă a diplomației românești, la fel și vicepreședintele Societății Regale britanice, M.A. Epstein. La expozițiile organizate de ambasade la Paris și Londra se specifica și faptul că era necesar să fie prezentate și cărți școlare și universitare, precum și ziare și publicații ale minorităților maghiară și germană. Acest lucru trebuia să demonstreze politica tolerantă a Bucureștilor cu minoritățile și să prevină și să contracareze mai ales acțiunile revizioniste.

Documentele Ministerului Afacerilor Externe vorbesc despre o „emigrație loială” a României, iar aceasta era planificată să fie antrenată în demersurile diplomației. Pentru câștigarea acestei emigrații, ambasadele României puteau să facă propuneri de vizite în România

ale „migranților cu o atitudine bună” pentru a-și vizita familiile, iar, în unele cazuri, regimul lui Nicolae Ceaușescu se angaja să suporte cheltuielile de transport.

Vă prezentăm un document al MAE, provenit din Arhivele Diplomatice în care sunt stipulate toate măsurile pentru ca relațiile cu Franța și Marea Britanie să devină cât mai strânse. (Răzvan BELCIUGANU)

Ministerul Afacerilor Externe Măsuri care urmează a fi luate de organele și instituțiile române competente în vederea îmbunătățirii relațiilor dintre România și Franța, respectiv Marea Britanie.

În domeniul cultural-științific, al propagandei externe

1. Intensificarea colaborării culturale-științifice între România și Franța, respectiv Marea Britanie:

a) Se vor lua măsuri pentru a fi trimiși în Franța, respectiv Marea Britanie, istorici, oameni de cultură, artiști, care vor să contribuie la prezentarea unor cercuri largi din țările respective a istoriei patriei, a unor valori autentice din domeniul științific, culturii și artei;

b) Se va avea în vedere trimiterea în aceste țări a unor ansambluri și formațiuni artistice de prestigiu, reprezentative pentru arta interpretativă românească;

c) Să fie invitate unele personalități din domeniul științei, artei și culturii din Franța și Marea Britanie: - delegația Societății Regale Britanice, condusă de prof. M.A. Epstein, vicepreședintele societății (2 persoane pe linia CNST) - rectorul Institutului politehnic central din Londra, împreună cu soția (pe linia MEL).

2.a) Se vor asigura materiale de propagandă necesare - cărți, albume, casete audio și video, discuri care să fie trimise oficiilor Paris și Londra în vederea difuzării unui cerc larg de personalități și repre-

zentanți din țările respective și donării lor unor biblioteci naționale și universitare, parlamentare, orașelor înfățișate, muzeelor și altor instituții.

b) Vor fi trimise sistematic ziare și reviste, cărți în limbile naționale-tărilor conlocuitoare din România, pentru a fi expuse la sediul Bibliotecii române din Paris.

3. Să se examineze posibilitatea creșterii puterii de emisie a postului de radio București pentru țările Europei Occidentale, asigurarea transmisiilor unor programe corespunzătoare pentru emigrația originară din România, cât și pentru opinia publică din țările respective.

4. Să se facă propuneri pentru trimiterea la Paris a unui corespondent de presă, care să acționeze în rândul mijloacelor de informare în masă din Franța pentru cunoașterea corectă a realităților din România, a politicii interne și externe a țării noastre.

5. Să fie trimiși lectori pentru limba și literatura română la toate cele șapte universități din Franța, prevăzuți în Acordul de colaborare culturală.

6. Sprijinirea cu materiale de propagandă a Asociațiilor de prietenie cu România din Franța și Marea Britanie.

Invitarea în România a câte doi-trei membri din conducerea acestor asociații, ca oaspeți ai părții române.

IV Acțiuni pe linia emigrației originare din România

1. Vor fi adoptate măsuri pentru intensificarea activității în rândul emigrației originare din România, în vederea atragerii emigrației locale la acțiuni care servesc popularizării țării noastre, dezvoltării relațiilor dintre România și țările respective.

2. Vor fi invitate în țara noastră persoane importante (scriitorul Emil Cioran - din Franța și grupuri de emigranți originari din România în unele cazuri, cu suportarea cheltuielilor de către partea română).

RESTITUIRI

Mutatul la Zimnicea, mărunț discordiei în familia Brucan

Din măsurile specifice întreprinse, în ziua de 30 aprilie a.c., pentru cunoașterea și controlarea activității lui Brucan Silviu și a membrilor lui de familie au rezultat următoarele:

1. Problema mutării a revenit în discuțiile purtate la domiciliul de soții Brucan. Astfel, Brucan Alexandra i-a reproșat soțului că încă nu au terminat împachetatul lucrurilor și se teme că nu cumva marți să li se comunice că a doua zi, miercuri, ei trebuie să se mute la Zimnicea. Își exprima de asemenea părerea că în primul rând trebuie să împacheteze lucrurile lui Brucan Anca și ale soțului său, deoarece ei sunt cei care, în mod normal, au de trăit mai mult.

Brucan Silviu și-a asigurat soția că mutarea lor la Zimnicea nu se va produce cum prezumă ea miercuri, deoarece, în primul rând, încă nu s-au terminat discuțiile cu el, iar în al doilea rând, anchetatorii i-au promis că i se va asigura după terminarea anchetei și lui un timp necesar pentru a se pregăti și îi reamintesc acest lucru cu primul prilej. În plus,

afirmă el, „mai am o carte de jucat cu ei, singura care ne mai rămâne”.

Brucan Silviu nu a dat alte detalii (...) motivat această ultimă afirmație, soția sa (...) atenție că, el (...) unul singur totul. Tot ea l-a sfătuit ca, la reluarea discuțiilor, să solicite anchetatorilor să li se comunice data exactă a mutării lor la Zimnicea, astfel încât ginerele lor să-și poată lua câteva zile din concediul de odihnă pentru a-l ajuta. A continuat afirmând că „cel mai bine și din punctul lor de vedere ar fi să ne lase la București”.

2. În cursul dimineții, Brucan Silviu a fost vizitat la domiciliul de fiul său Brucan Vlad, aceștia întâlnindu-se pentru prima dată de la începerea anchetei asupra lui Brucan Silviu.

În discuțiile purtate cu acest prilej, Brucan Vlad i-a solicitat tatălui său detalii în legătură cu modul în care decurge ancheta, insistând în mod deosebit să afle dacă asupra lui se fac presiuni sau se folosesc metode de constrângere fizică. Brucan Silviu a negat aceste lucruri.

Apoi, Brucan Vlad a încercat să afle poziția tatălui său, punându-i acestuia întrebări directe în legătură

cu o serie de știri difuzate de postul de radio Europa Liberă cu privire la situația celorlalți semnatari ai scrisorii și în legătură cu existența unui pretins „consimțământ extern” pentru acțiunea întreprinsă de el.

Brucan Silviu a evitat, la toate aceste întrebări, răspunsurile, afirmând că „fiecare face ce crede de cuviință” și că este bine”. Aceeși poziție a fost adoptată de Brucan Silviu și în momentul în care Brucan Vlad i-a comunicat că, din aceeași sursă a aflat despre mutarea lui Mănescu Corneliu.

În același context Brucan Vlad și-a întrebare, de mai multe ori dacă a prevăzut consecințele pentru el și pentru (...) care a inițiat-o și întreprins-o, întrebare (...) răspundă. I-a comunicat lui Brucan Vlad că „vor fi mutați la Zimnicea, dar el și-și vadă de treabă și să evite contactele cu diplomații americani Michael Parmly, deoarece locuința acestuia este supraprotejată de către organele de securitate permanent. Dacă va face acest lucru, nu va avea de suferit cu nimic.

Brucan Vlad i-a comunicat tatălui său că nu l-a mai văzut pe Parmly

din 31 decembrie 1988 și că, deși a încercat o dată să-l viziteze pe acesta la domiciliu, nu a reușit să o facă, fiind reținut.

3. În cursul aceleiași zile, soții Brucan au abordat, în discuții, și o serie de probleme privind evoluția situației social-politice din URSS și măsurile inițiate în această țară de conducerea sovietică.

4. Brucan Silviu a ascultat de mai multe ori buletinele de știri ale unor posturi de radio occidentale, precum și cele difuzate de Europa Liberă și Vocea Americii.

5. Nicolae Mircea s-a prezentat în mod normal la program, după care a revenit la București. La domiciliu a comentat tendințelor, împreună cu ceilalți membri ai familiei Brucan, măsura luată de a se lucra în aceste zile în condițiile în care de fapt ei „nu ar avea ce să facă nici în timpul normal de muncă”.

Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Contraspionaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 627-629

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Ana Blandiana: „Îmi apăr definiția de scriitor român”

Notă
Postul de radio BBC a transmis, în cadrul emisiunii în limba română de la ora 21:00, câteva fragmente dintr-o scrisoare adresată șefului statului român de poeta Ana Blandiana, în care semnatara cere dreptul de a publica în România: „...Munca scriitorului fiind scrisul său, eu am fost privată, de fapt, printr-o hotărâre care nici nu mi-a fost comunicată oficial și despre care nici nu știu cine a luat-o, de un

drept fundamental. Dreptul la muncă... Pentru că nu am vrut să fiu subiect de scandal, timp de jumătate de an am așteptat în liniște să se revină asupra măsurilor luate, asistând fără a riposta la felul în care cărțile în plan, editura Cartea Românească, în curs de apariție, Editura Minerva, sau chiar tipărite, editura Kriterion, mi-au fost oprite. Rubrica din România literară, desființată, orice colaborare la reviste, interzisă, numele și persoana ostracizate... Eu sunt un scriitor român al cărui drept firesc, inalienabil, este de a publica în patria și în limba sa și de a contribui astfel la înflorirea acestora. Este poate de datorita mea să lupt pentru respectarea acestui drept și voi face tot ce depinde de mine să-mi apăr definiția de scriitor român”.

Cartea Albă a Securității, Istorii literare și artistice (1969-1989), București, Serviciul Român de Informații, 1996.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Rufe scoase „la-nflorit”

Prietene, măntreb, adesea, cum mai arată și ce-o mai fi făcând dada Jenica, la vremea vârstei ei târzii? O știi și tu, tânără - o frumusețe a satului nostru de pe valea Coșuștei... Ți-amintești, nu-i așa? O „furuse”, în seara nunții, vecinul meu, Mitică. Părinții îi hotărâseră, peste voia ei, un mariaj „profitabil”: mirele, de neam”, „instărit”. A rămas fixată căsătoria fără voie. S-a măritat cu Mitică, a adus pe lume un băiat și o fată, amândoi așezați acum la casele lor, unde „bătrâni” găsesc bucuria de a-și mângâia și legăna nepoții.

„În ciocolata pe care mi-am cumpărat-o de la magazinul „Premial” din Str. Academiei - ne sembla Constantin Bădăluță (Str. Elev Ștefănescu nr. 61) - am găsit corpuri străine. Chiar dacă este vorba de o excepție, consider că ar fi mai bine ca a întreprinderea producătoare să acorde un plus de atenție calității.” Ciocolata despre care ne scrisese Constantin Bădăluță fiind produsă de întreprinderea de produse zaharoase „Kandia” din Timișoara, am supus cazul atenției Inspectoratului pentru controlul calității bunurilor de consum. Din răspunsul primit reținem că s-a constatat la producător o serie de neglijențe pentru care s-au aplicat severe sancțiuni.

consumului de curent electric. Până acum însă ce-o fi păzit? Iar pentru a nu convinge că și în această asociație s-a înțeles necesitatea evitării oricărei risipe de energie electrică, solicităm organelor IDEB să includă în acțiunile de control și imobilul cu pricina.

„Încercați și dv. să folosiți măcar una dintre agrafele de păr pe care mi le-am procurat nu demult din comerț” - ne îndemna Iulia Dincă (Str. Cearului nr. 1) oferindu-ne vreo zece bucați. Am încercat, dar fără succes; în momentul depărtării capetelor unei agrafe aceasta se rupea. Producătorul - înscris pe suportul de carton al agrafeilor: cooperativa „Progresul” din Timișoara, căreia i-am trimis sesizarea Iuliei Dincă - spre lauda sa, ne răspunde operativ, cerându-și scuze și asigurându-ne că n-a fost vorba decât de un număr mic de agrafe, scăpate de exigența controlului de calitate, provenite dintr-un lot de sermă necorespunzător calitativ.

„Întâmpinăm greuțăți în valorificarea ambalajelor de sticlă - ne scrie Gh. Cuxu din Str. Pecetei nr. 4 A. La complexul comercial Pajurei 1, ba nu se mai primesc sticle de 1 litru, ba acestea de o jumătate de litru. Lucrătorii de aici nu sunt obligați să respecte prevederile legale?” Obligați sunt, darei considerăm că-și pot permite derogări. S-au înșelat însă și acum regretăm pentru că Direcția Generală Comercială a intervenit cu toată fermitatea, înlocuind întregul personal al unității.

„Pentru buna funcționare a cazanului de baie din apartamentul în care locuiesc este nevoie de un alt arzător - ne scria Teodor Iftode (Str. Cavafii Vechi nr. 5). Meseriașii ICRAL Gian mă tot amână pe motiv că n-au găsit încă arzător de tipul celui folosit la cazanul meu. Nu s-ar putea găsi însă o altă soluție pentru a putea beneficia de serviciile cazanului de baie?” Nu, n-a fost nevoie de o altă soluție deoarece prin intervenția DGDAL s-a procurat și s-a înlocuit piesa defectă, acum cazanul de baie funcționând în mod corespunzător.

„În blocul nostru - sesiza Valeriu Ioniță din Str. Ion Ibrăneanu nr. 18 - risipa de energie electrică este... vizibilă, trei becuri fiind aprinse continuu. Deși avem automat de scară, acesta nu funcționează.” În blocul cu pricina există într-adevăr automat de scară, dar, greu de crezut, nu se apela la el. Constantin Cocos, președintele comitetului asociației de locatari, promite însă că se va preocupa de reducerea

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Poetă de prim rang a națiunii române, patriotă cu mândrie în suflet, neadmîndă umilința și falsul, minciuna și tirania, și-a atras simpatia națională pentru luările sale de poziție și recent, prin poezia făcută la adresa „...motanului Arpagic”. Opinia publică, intervențiile făcute la nivel internațional au făcut ca motanul să-și înghîta anatema și zilele acestea să-i apară volumul Doinet, după aproape doi ani de tăcere.

A fost arestat ciobanul Pascu, de pe Str. Doamna Chiajna, pensionar, muncitor, întreprinzător, după ce și-a terminat statutul de slujbaş și a ieșit la pensie, n-a stat cu mâinile în sân. S-a apucat de treabă grea, de crescut oi în jurul Bucureștiului. Avea stăna lângă Chitila, Valentina și mulți alții cumpăreau de la ea caș, brânză, urdă, miei. Dăduse cotele la stat și era în regulă în raport cu dările, impozitele. De Paști i-s-a găsit la stăna blăntă de miei sacrificiați. De aici miștia economică se lansează în acțiune, i se face controlul de ilicit, atât de la moada (Legea 18, privind controlul și prevenția averilor ilicite), îse percheziționează stăna și casa. Stupoare!

intr-un carnet de evidență contabilă exactă, nea Pascu înscrise, rînd cu rînd, toate plocoanele pe care le-a plătit ca să supra-viețuiască și din nou stupoare! În carnet erau înscrise patru miei pentru primarul din Chitila, 58 de miei pentru milițieni!

Ura! Trăiască organele dreptății! Meră azi la Policlinică la Cristian Tell. Policlinica e vecină cu intrarea prin spate la ambasada Franței. Începe sezonul vacanțelor. Dimineața, vreo 20-25 de persoane adunate să-și obțină viza de la francezi. Un milițian stătea cu ei adunați la cca. 50 m distanță de poarta pentru viză.

Nimic neobișnuit.

La intrarea prin poarta din spate, cabină de milițian cu milițian înăuntrul (cel de-al doilea milițian), iar cel de-al treilea milițian stătea postat la poartă. Până acum totul „firesc”. La noi, unde avem milițieni câtă frunză și iarba (în jurul ambasadei mai sunt alți 5-7, care mănâncă zilnic pâine pe muncă de nefăcut nimic).

Ceea ce m-a uluit și m-a indignat era ritualul inventat de acești „pașnici” milițieni păzitori ai ambasadei Franței.

Cum se intră?

Milițianul cu grupul de 20-25 avea un tabel. Citea de pe listă numele fericitului. Acesta se îndepărta de

grup la 20 m și se oprea la 30 m de poartă, în poziție de drept, în fața unei linii trasate cu cretă pe asfalt unde scria tot cu cretă, cu litere de 50 cm înălțime, STOP. Aici cetățeanul „liber”, român, doritor să intre în ambasada Franței pentru viză aștepta singur, în picioare, înconjurat de suprafețe de asfalt, până când al doilea și al treilea milițian îi făceau semn să intre. Apoi alt „fericit” din grupul de 20-25 se desprindea și iar se oprea la linia de cretă. Mi-s-a părut degradant, la nivel de deținuți, de infractori, de sclavi, să fim astfel tratați!

Gheorghe Leahu, Arhitect în „Epoca de aur”, f.l., Fundația Academia Civică, 2004, p. 229-230

Revista gazdă Glasul, ediție specială a Societății de cultură „Dacia” din Letonia. Fondator, Ion Druță, poetul, scriitorul adulat de cei dintre Prut și Nistru. La loc de cinste, Doina lui Eminescu. O „Doină” cântată și plînsă cu tot textul original, fără tăieturile cele apărute la noi (când oare?). „De la Nistru pînă la Tisa” tot românul plînsu-mi-s-a/ Că nu mai poate străbate/ De-atîta străinătate...”. Și toate articolele, toate „plînsurile”, toate cerințele, dorințele și

suferințele românești (cele dintre Prut și Nistru) sunt absolut identice celor dintre Prut și Dunăre, doar că această „gazetă” există, scriu în litere latine (prima de când Basarabia a trecut la ruși!) le publică în văzul lumii, cetitorul le poate citi, călătorul poate bea apa fîntînii lor, spre deosebire de noi, care... Un zvon de la actori: că de ieri, li s-au luat țărânilor oilile! Și m-am și gândit la cei de lângă Borsec, la Corbu!

Titel Constantinescu, Frico și... alte spaime, București, Editura Victor Franză, 1996, p. 320-321

Întors la Cluj. Rece, umez, ploios. Grădina, devastată. Noroc că n-am găsit casa jefuită (spaima continuă). Nici n-am găsit, cum sperasem, vreo scrisoare de la ai mei. O simplă vedere din Frankfurt, scrisă de Radu, semnată de Adri, nu și de Cori, care mă ignoră cu ostentație. Ca atare, refuz și eu să-i mai caut pe cuscri. Recapitulare: drumul la București, a fost cam degeaba, ciudat, Niki nu m-a mai căutat, cum rămăseserăm înțeleși. Să fi intervenit ceva? Seara, B, dar mare decepție. Foarte obosit.

Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 441

Justin MOHRO
Înainte, jud. Dolj, nr. 13.693 din 1989

OȚELUL A ÎNVINS-O PE VICTORIA LA BUCUREȘTI!

Foarte aglomerat în prezent, când etapele Ligii 1 se succed cu repeziciune, calendarul competițional era extrem de lejer în urmă cu 20 de ani. Tocmai de aceea, între meciul României cu Bulgaria din preliminariile CM 1990, desfășurat la 17 mai și încheiat cu succesul la limită al tricolorilor, scor 1-0, și mult așteptata finală a Cupei Campionilor Europeni, dintre Steaua și AC Milan, ce urma să aibă loc la 24 mai, conducerea FRF de atunci și-a permis luxul de a programa doar trei restanțe din Divizia A. Și asta la sfârșit de săptămână, lucru care astăzi ar fi de necrezut, în condițiile în care diriguitorii fotbalului de la noi din țară și de peste tot din lume sunt nevoiți să aducă echipele față în față o dată la patru zile!

În ceea ce privește meciurile în cauză, acestea au avut implicații în partea inferioară a clasamentului, cu șapte etape înaintea finalului campionatului mai mult de jumătate dintre divizionarele A fiind amenințate cu retrogradarea. Într-o partidă de patru puncte (în urmă cu 20 de ani se acordau două puncte la victorie, în loc de trei, cât reprezintă în prezent bonificația pentru un succes), Corvinul a depășit-o pe „U” Cluj, scor 2-1. Hunețorii au avut un start de meci perfect, iar după 21 de minute conduceau deja cu 2-0, prin golurile înscrise de Petcu și de Ovidiu Hanganu, viitorul vârf de lance al lui Dinamo în primii ani de după Revoluția din decembrie '89. Studenții clujești au ripostat târziu, prin Biro I, gol care nu a mai schimbat însă cu nimic soarta întâlnirii. Derby-ul oltenesc dintre Universitatea Craiova și FC Olt, 3-1 pentru gruparea din Bănie, a avut o desfășurare similară, gazdele desprinzându-se în câștigătoare încă din prima repriză, prin golurile înscrise cu capul de fundașul Emil Sândoi. În partea a doua a meciului, Pavel Badea a dus scorul la 3-0 pentru Știința, iar Turcu a redus din hadicap.

De departe, meciul zilei a fost însă cel dintre Victoria și Oțelul. O partidă de „1” solist, care a dat însă peste cap toate previziunile pronosticștilor, gălățenii câștigând cu 3-2! Pe locul 17 înaintea acestei întâlniri, cu numai 19 puncte, jucătorii Oțelului i-au luat foarte tare pe bucureșteni, „uitând” probabil amănuntul, deloc nesemnificativ, că Victoria este echipa Securității. Octavian Popescu a deschis scorul în minutul 2 și nu s-a lăsat până nu i-a ingenunchat de unul singur pe Costel Solomon și compania. Astfel, după golul egalizator al lui Coras, din minutul 3, Popescu a lovit din nou, un minut mai târziu. Și ultima încercare a gazdelor de a duce meciul pe făgașul său normal, Coras egalând din nou, 2-2, a fost zădărnicită de același Popescu, care a realizat hat-trick-ul cu 11 minute înainte de pauză. În partea

Marcel Coras (dreapta) a marcat două goluri cu Oțelul, dar echipa sa tot a pierdut FOTO: Revista Sport

CLASAMENT

1. Steaua	26	24	0	93-24	50P
2. Dinamo	27	24	1	104-23	49P
3. Victoria	27	18	4	68-40	40P
4. Flacăra	27	13	4	50-35	30P
5. Sportul Stud.	27	13	2	44-43	28P
6. FC Inter	27	12	3	35-42	27P
7. FCM Brașov	27	10	5	40-44	25P
8. Univ. Craiova	27	10	5	41-49	25P
9. FC Olt	27	9	7	28-41	25P
10. FC Bihor	27	9	6	30-31	24P
11. FC Argeș	26	10	3	32-37	23P
12. „U” Cluj	27	8	7	35-47	23P
13. SC Bacău	27	10	2	42-47	22P
14. FC Farul	27	10	2	24-39	22P
15. Rapid	27	10	2	32-47	22P
16. Corvinul	27	10	2	34-56	22P
17. Oțelul	27	8	5	29-51	21P
18. ASA Tg. Mureș	27	2	2	16-81	6P

ETAPA VIITOARE

FCM Brașov – FC Inter, ASA Tg. Mureș – FC Argeș, Corvinul – Rapid, Oțelul – SC Bacău, FC Farul – Victoria, Steaua – FC Bihor, FC Olt – „U” Cluj, Dinamo – Sportul Studențesc, Flacăra – Univ. Craiova.

a doua, Victoria nu a reușit să mai transforme în gol nici una dintre ocaziile avute, astfel că Oțelul a produs una dintre cele mai mari surprize ale campionatului. În ciuda înfrângerii suferite, Victoria nu și-a periclitat deloc cea de-a treia poziție a podiumului. În schimb, cele trei puncte cucerite la București nu i-a ajutat prea mult pe gălățeni, care aveau să retrogradeze.

Marius MIHALCEA

REZULTATE TEHNICE

Victoria – Oțelul 2-3
Coras (3 – pen., '12) / Oct. Popescu (2, 4, '34)

Univ. Craiova – FC Olt 3-1
E. Sândoi ('11, '15), P. Badea ('57) / Turcu ('84)

Corvinul – „U” Cluj 2-1
Petcu ('10), Hanganu ('21) / Biro I ('76)

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Ecouri în presa pragheză despre vizita lui Nicolae Ceaușescu

Milos Jakes, secretarul general al Partidului Comunist Cehoslovac, a organizat astăzi la Praga o masă în cinstea lui Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român și președintele României. Au mai fost prezenți tovarășii Gustav Husak, Ladislav Adamec și alți reprezentanți ai vieții noastre politice și publice.

În discursul său, tovarășul Milos Jakes a spus că partidele noastre luptă acum pentru un socialism perfect. Cehoslovacia a pornit pe calea structurării economice și sociale care se bucură de sprijinul majorității poporului. El a descris relațiile româno-cehoslovace ca fiind pozitive. Obiectivele comune cer ca noi să facem apel și mai mult la oportunitățile dezvoltării cooperării în politică, economie, știință și tehnică și în alte domenii. Trebuie, de asemenea, gândite măsuri comune și trebuie implementate metode mai eficiente de acțiune comună.

Tovarășul Milos Jakes s-a referit la vizita tovarășului Mihail Gorbaciov în China și și-a exprimat convingerea că acesta reprezintă o dovadă de normalizare a relațiilor dintre țări și de întărire a securității socialismului și a păcii în lume.

Nicolae Ceaușescu, cel mai de seamă reprezentant al României, și-a exprimat mulțumirea pentru ospitalitatea al cărui obiect l-a făcut, la Praga. A spus că există reale posibilități de a realiza o și mai mare dezvoltare economică, științifică și etnică, schimburi culturale și colaborare în alte domenii. El a declarat că România e gata să facă tot ce îi stă în putință pentru a dezvolta schimburile economice și alte tipuri de cooperare între țările europene, e deschisă spre a rezolva conflictele dintre state pe calea discuțiilor și va acționa întotdeauna cu fermitate pentru a dezvolta cooperarea cu toate statele socialiste.

Prague Domestic Service
17 mai 1989

Discuții Husak – Ceaușescu

Președintele Gustav Husak l-a primit pe președintele Ceaușescu, secretar general al PCR, astăzi, la Castelul Praga.

În timpul conversației prietenești, ei și-au exprimat aprecierea pentru nivelul pe care l-au atins relațiile de colaborare și au punctat interesul reciproc pentru dezvoltarea cooperării, în viitor. În același timp, ei au subliniat importanța schimbului de experiență în construirea socialis-

mului și utilitatea implementării mai intense a unor forme eficiente de cooperare economică și tehnico-științifică. Referitor la actuala situație internațională, ei au confirmat că au vederi identice asupra principalelor probleme și și-au exprimat hotărârea ca cele două state să lupte activ pentru menținerea păcii și a securității în Europa și în lume.

În timpul întâlnirilor, Nicolae Ceaușescu i-a acordat lui Gustav Husak Ordinul „Victoria Socialismului” pentru importanța sa contribuție la dezvoltarea prieteniei și a colaborării între Cehoslovacia și România și pentru întărirea relațiilor de prietenie între popoarele celor două țări. La ceremonie au fost prezenți tovarășii Milos Jakes, Ladislav Adamec și alți inalți reprezentanți. Au mai fost prezenți membri din delegația României.

Prague Domestic Service
17 mai 1989

Jakes se întâlnește cu Ceaușescu

Nicolae Ceaușescu, președintele României și secretarul general al PCR a făcut o vizită prietenească astăzi, în Cehoslovacia. El a fost pri-

mit de cei mai înalți reprezentanți ai noștri, Milos Jakes și Gustav Husak. Vladimir Vercak relatează despre discuțiile româno-cehoslovace:

Vercak: În timpul discuțiilor de dimineață, tovarășul Milos Jakes s-a întreținut cu oaspetele român despre principiile unui nou mecanism economic care are ca scop să folosească instrumente ale managementului economic și să perfecționeze forme și metode de planificare centrală, să treacă la implementarea autonomiei financiare, la auto-finanțare și auto-administrare socialistă.

Nicolae Ceaușescu a vorbit în detaliu despre amplele schimbări revoluționare care au loc în România, în armonie cu legile generale și principiile socialismului. La discuțiile despre cooperarea economică cei doi inalți reprezentanți au subliniat că, în ciuda faptului că anul 1988 cea mai mare parte a exporturilor a fost realizată, producția rămâne totuși redusă. Ei au subliniat importanța unor forme de cooperare mai bune.

În afară de problemele economice, cei doi reprezentanți au făcut schimb de opinii cu privire la câteva probleme de politică internațională. Au subliniat importanța de a întări

pacea și securitatea în lume fapt demonstrat de deciziile țărilor socialiste de a-și reduce forța armată, armamentul și bugetele militare și de câteva inițiative și propuneri de a crea zone fără arme nucleare în Europa Centrală, în Balcani și o zonă de încredere, cooperare și de relații de bună vecinătate între țările Pactului de la Varșovia și NATO. La sfârșitul discuțiilor, tovarășul Ceaușescu l-a invitat pe tovarășul Milos Jakes să viziteze România. Invitația a fost primită cu grațitudine. În Sala de Muzică din Castelul Praga, cel mai înalt reprezentant al Partidului Comunist Român și al României i-a acordat lui Gustav Husak, cu ocazia celei de 75-a aniversări, Ordinul „Victoriei Socialismului” pentru importanța sa contribuție la dezvoltarea prieteniei și cooperării dintre cele două țări și popoare. Milos Jakes, secretar general al Partidului Comunist Cehoslovac a organizat un dineu în onoarea oaspetelui român. Oficiali ai celor două țări au ținut discursuri cu această ocazie. Discursurile lor s-au referit la rezultatele discuțiilor și la bunele relații bilaterale.

Prague Domestic Service
17 mai 1989
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

Pentru merite deosebite în „dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-cehoslovace”, lui Gustav Husak i s-a înmănat Ordinul „Victoria Socialismului” FOTO: AGERPRES

amintiri

INTREPRINDEREA DE REPARAȚII PLOIEȘTI,

vremea

Vremea a fost în general instabilă, cu cerul mai mult noros. Ploi mai ales sub formă de aversă, însoțite de descărcări electrice și pe alocuri grindină au căzut în regiunile vestice, centrale, în cea mai mare parte din sud și izolat în restul teritoriului. Temperaturile maxime au fost cuprinse în general între 18 și 25 de grade, iar minimele nocturne s-au

situat între 8 și 18 grade, mai coborâte în depresiuni. La București, vremea a fost în general instabilă și s-a răcit. Temporar, cerul a fost acoperit și a plouat. Vântul a prezentat intensificări trecătoare din est. Temperatura maximă a oscilat în jurul valorii de 25 de grade, iar minima nocturnă a fost cuprinsă între 15 și 17 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Institutul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Echipamente Energetice București, Șoseaua Bercei 104, Sector 4, București, încadrează în condițiile Legii 12/1971 și Legii 37/1974 următoarele categorii de personal muncitor: ingineri mașini termice, ingineri automatști, ingineri construcții metalice, traducători de limba germană și engleză, instalator categoria 3-4, tâmplar categoria 3-4. Solicitanții vor avea domiciliul în municipiul București.
Combinatul Fondului Plastic, cu sediul în București, Strada Băcușești numărul 29, Sector 1, organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante: șef birou plan, dezvoltare, personal, distribuție șef serviciu tehnic, producție, organizarea producției și a muncii. Concursul și încadrarea se fac conform Legii 12/1971. Inscriserile se primesc în zece zile de la publicarea anunțului.

VÂNZĂRI
Vând servanță florentină cu roțile, de nuc, bibliotecă stejar, blană sintetică, pardesiu bej și alb, rochii de vară, pantofi 36 piele, talor bej, ple-duri lână, lenjerie, secretor mic, diverse obiecte, zona Dionisie Lupu, între orele 11 și 17.
Vând apartament două camere I, dormitor, motoretă Mobra, roți, accesorii, sobă, burlane.
Vând mobilier divers, covoare, obiecte de uz gospodăresc, zona Drumul Taberei.
Vând foarte urgent și la preț convenabil apartament cu trei camere, confort I, decomandat, etajul șapte, Șoseaua Alexandria 96.
CUMPĂRĂRI
Cumpăr mini radiocasetofon sau Walkman cu radio incorporat.
Cumpăr vas Galle mic, adidași numărul 42, statueta jad-rocă vulcanică.
Cumpăr aparat mărit foto, obiective, tanc dezvoltat, uscător.

tv 16 mai 1989

19:00 Telegazeta
19:25 Să trăim și să muncim în spiritul normelor eticii și echității socialiste
Ordinea și disciplina, valori definitorii ale profilului moral-politic al omului nou
Redactor Vartan Arachelian
19:45 Industria – program prioritar
Dezvoltarea continuă a bazei energetice și de materii prime
Resursele energetice neconvenționale
Redactor Radu George Serafim

20:05 Teatru tv
Mușcata din fereastră, de Victor Ion Popa
Adaptare pentru televiziune de Ioana Prodan și Olimpia Arghir
Cu: Silvia Popovici, Petre Gheorghiu, Ștefan Radof, Mihai Mereuță, Marina Procopie, Mihai Verbițchi, Eugen Cristea, Andrei Duban
Regia artistică Olimpia Arghir
21:30 Idei în acțiune
Buni muncitori, cu înalt spirit revoluționar
21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

Caractere

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Revista Rebus nr. 19/1989

ORIZONTAL: 1) Nu-i bine de crescut. 2) Se spune că-i legată de viață – Inregistrat pe disc. 3) Umblă brambura. 4) Un acumulator... care nu dă curent. 5) Inapt pentru armată. – Teren cu iarbă. 6) Nu sunt de-o seamă cu noi – Antet de adresă! 7) Dragoste de mamă – Perioade de mari împliniri (sg.). 8) A se roși la față – Loc de muncă pentru docheri. 9) Avize telefonice. 10) Fire de urzeală.

VERTICAL: 1) Lipsiți de bunul-simț. 2) Sosit la potou! – Galben închis. 3) Săritor în înălțime. 4) Capă mijlocie! – Bine crescut. 5) O viață pierdută fără rost – Date la urmă. 6) Câmpul de luptă (pl.) – Agățat sus! 7) Încheierea unui act. 8) Iși exprimă regretetele... și compătimirea (pl.) – Cuvânt de încheiere. 9) Un fel de vorbire... cu accent (fem.). 10) Tratat bilateral! – Treabă făcută pe față.

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Carta din '77, proteste împotriva politicii de drepturi ale omului din România

„Text prescurtat” din protestul: „Dezaproband politica lui Ceaușescu”, al Cartei 77 și adresat lui Milos Jakes, secretar general al CC al PCC, în care este criticat Președintele României, Nicolae Ceaușescu, cu ocazia vizitei sale la Praga.

Deși veștile se fac auzite cu dificultate, lumea a aflat despre situația catastrofală în care guvernarea președintelui român a adus țara. Proiecte viitoare, care vor aduce și mai multă represiune în întreaga societate românească au ajuns să fie bine-cunoscute. Dacă planurile ar fi implementate, societatea românească ar ajunge pe marginea genocidului cultural.
Abandonul drepturilor de bază și

al libertăților individului, asuprirea minorităților naționale, distrugerea masivă și planificată a monumentelor culturale, planul de a concentra populația României în centre agricole, puținătatea și anizotropia majorității drepturilor cetățenilor, privilegiile și puterea deținută de lideri, dar și totala izolare a României de restul lumii, cu a cărei opinie publică se confruntă astăzi conducerea României – toate au adus societatea românească într-o stare de mizerie fără precedent în Europa de după război. Lumea civilizată e șocată. Protestează împotriva politicii lui Ceaușescu.
„Așadar, ni se permite să apreciem că vizita prietenească și de lucru a lui

Ceaușescu are loc într-un moment cât se poate de nepotrivit. Un moment în care lumea e șocată de politica de drepturi ale omului practică în România și, un moment în care fiecare guvern are datoria morală și politică de a protesta împotriva acestei atitudini. Facem apel la tine, în calitate de secretar general, să dezaprobe public atitudinea conducătorului României față de propriul său popor. Dacă nu vei tine cont de acest apel, vom avea convingerea că nu numai că tolerezi astfel de măsuri, dar le și susții activ.”
Frankfurter Mein, Frankfurter Rundschau, 18 mai 1989
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

RADIOGRAFII CULINARE

Reclame... reclame...

În almanahul „Magazin '89” găsim câteva reclame la produse alimentare, restaurante, cofetării sau pentru asigurarea gospodăriilor.
Pentru alimentația diversificată a sugarului și copilului mic, există o reclamă la produse pe bază de legume și fructe. Iată textul convingător, ce însoțește imaginea cu borcanele cu piure din fructe și borcanele cu cremă de spanac, morcov sau cartofi... „Produsele sunt realizate din materii prime de calitate superioară. Componentele rețetei conțin principiile nutritive necesare refacerii, întreținerii și creșterii organismului copilului. Produsele sunt experimentate clinic sub aspectul acceptabilității și toleranței digestive, acțiune realizată de cadre specializate din Ministerul Sănătății, în creșe, clinici și spitale de psihiatrie.”
O altă reclamă în aceeași publicație este la Magazinul Universal Unirea, din București unde, pe lângă raioane pentru garderoba femeilor, bărbatilor și a copiilor, aflăm că la etajul 5 era o cofetărie, în care clienții puteau consuma batoane din lapte praf și cacao (un deliciu care, din păcate, a dispărut

astăzi din magazine) și diverse prăjiture cu frisca sau cremă de cacao, înghețată, profiterol și sucuri. Imi amintesc că în cofetăria de la Unirea am mâncat prăjitura „Lămâița”, a cărei rețetă am aflat-o mai târziu: avem nevoie de 150 g unt, 100 g făină, 100 g amidon, o lingură praf de copt, 150 g zahăr, o lămâie și 4 ouă. Se freacă untul moale cu zahărul, până se obține o cremă, apoi se pun gălbenușurile pe rând, mestecând bine după fiecare. După ce s-au incorporat gălbenușurile, se adaugă făina, amidonul, zeama și coaja rasă de la lămâie. Se bat spumă albușurile cu puțin sare. Se amestecă încet compoziția. Se poate adăuga și puțin lichior de lămâie. Se tapetează o tavă cu hârtie pentru copt, se așază compoziția în tavă și se introduce în cuptor pentru 30 de minute. Cu 100 g zahăr praf și 2-3 linguri de apă se face o glazură care se va pune deasupra prăjiturii, după ce aceasta s-a răcit. Tot din reclamă aflăm că programul cofetăriei era de la 7:30 la 20:00, iar duminica de la 7:30 la ora 13:00. Reclama se încheia cu urarea: „Fiți buni!”

O altă reclamă este la ICSAP Brăila, care sună astfel: „Mereu la înălțimea serviciilor ireproșabile prin unitățile sale: Complex Dorobanți (restaurant clasic, berărie, autoservire, cofetărie, patiserie), Complex Continental (restaurant, cofetărie, patiserie), Restaurant Chirilina, Restaurant Modern, Restaurant Crama Veche, cofetăria Corso, patiseriile Central și Miorița.”
În 1989 se făcea „Asigurarea facultativă complexă a gospodăriilor”. În paginile almanahul „Magazin '89” găsim o reclamă la asigurările Adas: „În vederea refacerii bunurilor avariate ca urmare a unor evenimente neprevăzute ce se pot întâmpla într-o gospodărie, cetățenii pot încheia o Asigurare facultativă complexă a gospodăriilor. Aceasta este o asigurare combinată, în același contract fiind cuprinse: bunurile din gospodărie, ca: mobilier și alte obiecte casnice, îmbrăcăminte, covoare, aparate de radio, televizoare, mașini de cusut, frigider, sobe de orice fel, produse agricole, viticole, pomicele și animaliere, combustibil, materiale de construcții pentru uzul gospodăresc și altele. Administrarea Asigurărilor de Stat despăgubește cazurile de pagube la bunurile asigurate, provocate de unele riscuri.”
Carmen DRĂGAN